

Tiedote

22.5.2024

Muistoja Sastamalan vanhimmasta matkailukohteesta – Oppaat museon Kyläkumppaniksi

Sastamalan seudun museo dokumentoi vuosittain historiaa ja nykyaikaa talteen yhdessä eri yhteistyökumppanien kanssa. Museon seitsemäs kyläkumppani on Sastamalan Oppaat, ja yhteisenä tallennusaiheena on Pirunvuoren ja Ellivuoren alue.

Kulttuurimatkailua 1800-luvulta nykypäivään

Pirunvuori lienee Sastamalan vanhin matkailukohde. Veneretkiä Pirunvuoreen on tehty jo 1800-luvun puolivälistä lähtien. Upea maisema Rautaveden ylitse, jylhä jyrkänne ja jännittävä luola kiinnostavat niin paikallisia kuin matkailijoitakin. Vuonna 1905 Pirunvuoren laelle rakennettiin näköalatorni, ja vuonna 1906 valmistui taiteilija Emil Danielssonin vaikuttava, luonnonkivistä rakennettu erämaa-ateljee.

1960-luvulta lähtien Pirunvuoren rinnalle alkoi kehittyä Ellivuoren hiihtokeskus ja hotellialue. Hiihtomaja ja tanssilava avattiin vuonna 1960, ja ensimmäinen laskettelurinne hisseineen talvella 1964. Hotelli Ellivuori avasi ovensa vieraille vuonna 1970. Tänä päivänä Pirunvuoren ja Ellivuoren alue tarjoaa runsaasti erilaisia mahdollisuuksia vapaa-ajanviettoon ympäri vuoden.

– Pirunvuoren ja Ellivuoren alue kirvoitti meissä heti ajatuksia ja keskustelua juhannusjuhlista luokkaretkiin. Uskomme, että tämä kohde saa muidenkin muistot heräämään, tuumivat Sastamalan Oppaat.

Perinnepäivän retki Pirunvuoreen 3.6.

Sastamalan seudun museo ja Sastamalan Oppaat järjestävät yleisölle avoimia tapahtumia vuoden aikana. Ensimmäinen tapahtuma toteutetaan dokumentointi- ja muisteluretkenä Pirunvuoreen maanantaina 3.6.2024 kello 17 alkaen. Kimppakyyti kohti Pirunvuorta lähtee museon pihalta kello 16.30. Kokoonnumme portilla Pirunvuoreen johtavan polun lähtöpaikalla. Mukaan tarvitaan säänmukaiset varusteet. Halutessaan mukaan voi pakata myös evästä – vaikkapa omien retkimuistojen tyyliin! Kannustamme nappaamaan matkaan myös kameran, älypuhelimien tai muistiinpanotarvikkeita.

Retkellä kiipeämme Pirunvuoreen ympäristöä havainnoiden, muistellen ja valokuvaten. Pysähdymme kivilinnalla, Pirunvuoren luolalla ja näköalapaikalla. Retkellä tallennettu aineisto julkaistaan museon verkkoarkisto Topoteekissa, johon voi tutustua osoitteessa sastamala.topoteekki.fi.

Kesän aikana museolla kerätään muistoja Pirunvuoreen ja Ellivuoreen liittyen. Yhteinen tallennus- ja dokumentointityö jatkuu syksyllä. Torstaina 19.9.2024 Pukstaavissa järjestettävään Topoteekkityöpajaan yleisön toivotaan tuovan omia valokuviaan ja muuta mahdollista aineistoa Pirunvuoren ja Ellivuoren historiaan ja nykyhetkeen liittyen. Työpajassa aineisto liitetään soveltuvilta osin museon kokoelmiin, digitoidaan ja julkaistaan verkkoarkisto Topoteekissa.

Sastamalan seudun museon Kyläkumppanit:

- 2018 Keikyän Museo- ja Kotiseutuyhdistys: Sarvikampa
- 2019 Lantulan seudun Kyläyhdistys: Lantulan saha
- 2020 Vammalan Karjalaseura ja Vpl. Pyhäjärvi-Säätiö: Viipurin läänin Pyhäjärven kirkonseutu ja kylät
- 2021 Tyrvään seudun Kotiseutuyhdistys: Vammalan kioskit
- 2022 Kaukolan Kyläseura: Liekosaari ja Hiukkasaari
- 2023 Mouhijärvi-Seura: Kirjapuiston kulttuurimaisema

- 2024 Sastamalan Oppaat: Pirunvuori ja Ellivuori

Lisätietoja:

Amanuessi Emma Kurki, emma.kurki@pukstaavi.fi, 050 313 1416

Museolehtori Sonja Vistala, sonja.vistala@pukstaavi.fi, 050 313 1412

Kesän Kyläkumppanitoimintaa valmisteltiin huhtikuussa museon maisemissa.

Kuva: Sastamalan seudun museo

Maatalouskerholaisia taiteilija Emil Danielssonin kivilinnalla vuonna 1938.

Kuva: Sastamalan seudun museo